SAVONLINNAN KAUPUNGINVALTUUSTO, VALTUUSTOALOITE 31.3.2025

Heinäveden Palokin koskien padot purettava

Pohjois-Karjalan Sähkö eli PKS omistaa Heinäveden Palokissa sijaitsevat padon ja voimalaitoksen. Kunnat omistavat yhtiöstä 99 prosenttia. Savonlinnan kaupunki on PKS:n omistajakunta hyvin pienellä osuudella. Omistajakunnat ovat suuruusjärjestyksessä Joensuu, Lieksa, Nurmes, Kitee, Ilomantsi, Liperi, Kontiolahti, Heinävesi, Polvijärvi, Kuopio, Tohmajärvi, Kaavi, Tuusniemi, Rääkkylä, Juuka, Savonlinna ja Outokumpu.

Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaan kirjattiin 20.6.2023: ”Yhteistoiminnassa alueen toimijoiden kanssa hallitus edistää Heinäveden Palokin koskien ennallistamista uhanalaisten kalakantojen elvyttämiseksi. Samalla edistetään alueen kestävää matkailua". Hallitus varasi Palokin koskien patojen purkuun 20 miljoonaa euroa. Hallituksen investointiohjelman mukainen matkailu- ja luontohake Palokin patojen purku on mainittu myös 6.2.2025 vahvistetussa Itäisen Suomen ohjelman kestävän matkailun osuudessa Imatralle perustettavan erä- ja luontokulttuurimuseon ja Punkaharjun taidekeskus Retretin ohella.

Palokin koskien purku on Suomen historian suurin virtavesien ennallistamishanke. Palokin koskien vapauttaminen on myös viimeisiä keinoja pelastaa Saimaan järvilohi sukupuutolta. Kosket padottiin 1961, ja vesi ohjattiin voimalaitokseen. Samalla estettiin lohikalojen pääsy perinteisille lisääntymis- ja kasvualueilleen. Nykyisin erittäin uhanalaisen taimenen ja äärimmäisen uhanalaisen Saimaan järvilohen tärkeät lisääntymisalueet jäivät tekojärven alle ja padon alapuoliset kosket kuivuivat.

Suomen hallituksen edustajat ja Pohjois-Karjalan Sähkön eli PKS:n omistajakunnat keskustelivat Palokin koskien vapauttamisesta reilu viikko sitten Joensuussa. PKS on kuitenkin edelleen ilmoittanut, ettei se halua luopua padosta ja voimalaitoksesta.

Edellä olevan perusteella me allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut ehdotamme kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 5. §:n mukaisesti aloitteena, että Savonlinnan kaupunki Pohjois-Karjalan Sähkön omistajakuntana edistää Petteri Orpon hallitusohjelman ja Itäisen Suomen ohjelman mukaisesti Heinäveden Palokin koskien patojen purkua ja samalla edistää uhanalaisten kalakantojen, erityisesti Saimaan järvilohen ja järvitaimenen elvyttämistä.

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____